

EKWIWALENT - PROJEKT LISTU OTWARTEGO DO PREMIERA

1. W dniu 30 października 2018 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok sygn. akt K 7/15, opublikowany 6 listopada 2018 r, z którego wynika, że art.115a ustawy o Policji stanowiący podstawę naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop funkcjonariuszom zwalnianych ze służby po 19 października 2001r. jest niezgodny z Konstytucją.

2. Efektem powyższego były i są wnioski emerytowanych funkcjonariuszy o wypłacenie wyrównania za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, zgodnie z zasadami naliczania przyjętymi przez TK. Problem może dotyczyć około 70 tysięcy byłych funkcjonariuszy policji.

3. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., K 7/15, czyli od 6 listopada 2018 r., część art. 115a ustawy o Policji (w brzmieniu uwzględniającym współczynnik ekwiwalentu pieniężnego w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym) została wyeliminowana z obrotu prawnego i nie może stanowić podstawy orzekania o wysokości ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Oznacza to, że niekonstytucyjny przepis stracił moc obowiązującą i nie może być podstawą orzeczenia w procesie stosowania prawa niezależnie od tego, czy rozstrzygnięcie dotyczy stanu faktycznego sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału czy też zaistniałego po tej dacie.

Nie ulega bowiem wątpliwości, iż orzeczenie Trybunału o niezgodności z Konstytucją RP, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego typu postępowania. W przypadku derogacji przepisu prawa z powodu jego niezgodności z wzorcem konstytucyjnym, sytuację jednostki normuje bezpośrednio art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, który stwarza jednostce możliwość ponownego rozpatrzenia danej sprawy na podstawie zmienionego stanu prawnego, ukształtowanego w następstwie orzeczenia Trybunału. Celem ustawowej procedury, realizującej

normę art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, musi być więc realne zagwarantowanie skutku w postaci uprawnienia do ponownego rozstrzygnięcia sprawy w nowym stanie prawnym, ustalonym orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego.

Początkowo wnioski emerytów policyjnych nie były rozpatrywane przez przełożonych – uprawnionych w sprawach kadrowych – **bezpodstawnie uważano bowiem , że ich realizacja wymaga zmiany przepisów ustawy o Policji, uwzględniających treść wyroku TK syg. akt K 7/15 z dnia 30 października 2018 r.** Art. 115a ustawy o Policji zmieniony został ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r o szczególnych rozwiązaniach dot. wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Wysokość ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, przyjęto zgodnie z wyrokiem TK z dnia 30 października 2018r., **ale w myśl bezprawnej interpretacji organów Policji ma mieć zastosowanie jedynie do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem 6 listopada 2018r oraz w sprawach wszczętych po 6 listopada 2018r**

Sądy dokonując wykładni art. 115a ustawy o Policji w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, wskazują, **że w sprawie wystąpiła wtórna niekonstytucyjność normy odkodowanej z obu tych przepisów - ustawodawca na mocy art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach przywrócił zastosowanie art. 115a w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r., tym samym ponownie wprowadził do porządku prawnego przepis prawa materialnego ujęty pierwotnie w art. 115 a ustawy o Policji w brzmieniu bezpośrednio poddanym w tym wyroku negatywnej ocenie Trybunału. Tym samym nie można zaakceptować, jako realizującego skutki wyroku TK, unormowania art. 9 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, który w odniesieniu do przysługującego funkcjonariuszowi ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop, za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. nakazuje stosować niekonstytucyjne zasady określone w poprzednio obowiązującym art. 115a ustawy o Policji, przy zastosowaniu zaniżonego przelicznika 1/30 części miesięcznego uposażenia, zamiast prawidłowego wynoszącego 1/21,**

odpowiadającego wynagrodzeniu za jeden dzień roboczy

Wyrok TK oraz sporządzone w tym zakresie uzasadnienie wskazywało, że realizacja wyroku TK nie wymaga żadnych zmian ustawowych, a jedynym zdaniem organów policji jest wykonanie prostych czynności technicznych polegających na wyliczeniu wysokości uposażenia przypadającego na 1 dzień urlopu wypoczynkowego (podzielenie wartości uposażenia z dnia zwolnienia ze służby przez liczbę dni urlopu tj. 26 a otrzymaną wartość należało pomnożyć przez liczbę dni niewykorzystanego urlopu. Otrzymaną wartość należało pomniejszyć o kwotę wcześniej wypłaconego ekwiwalentu i otrzymana różnicę wypłacić uprawnionemu).

Tego rodzaju zapis ustawowy (jak wskazano powyżej) oraz brak realizacji wyroku TK naruszają art. 190 ust.4 Konstytucji RP, stanowiące, iż prawomocny wyrok TK jest ostateczny i niepodważalny przez żadne organy władzy publicznej, ustawy, itp. Tymczasem Organy Policji pod wpływem ówczesnych „rządzących” i wprowadzonych przez nich niekonstytucyjnych rozwiązań odmawiały wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop funkcjonariuszom zwolnionym ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r. Podkreślenia wymaga fakt, że w wyniku wcześniejszych decyzji zwolniono ze służby w policji funkcjonariuszy którzy rozpoczynali służbę w milicji. Poza wymuszeniem zwolnień ze służby (co skutkuje do dziś brakami kadrowymi) odmowa wyrównania ekwiwalentu to kolejna kara.

Efektom niezgodnych z Konstytucją decyzji organów policji było występowanie zainteresowanych emerytów do sądów administracyjnych. Sądy jednoznacznie uchylały i uchylają decyzje organów policji wskazując jednocześnie brak podstaw prawnych do ich wydania, oraz na fakt naruszania Konstytucji RP, bezprawną interpretację wyroku TK, nierespektowanie wskazań TK co do sposobu wykonania czynności technicznych zmierzających do prawidłowego naliczenia ekwiwalentu za urlop. Od tych wyroków organy policji się odwoływały i odwołują, kasację kierując do NSA. Wnoszone kasacje Naczelny Sąd Administracyjny oddalał i oddala, kolejny raz wskazując na obowiązek respektowania wyroku TK i zapisów Konstytucji RP :

- w zakresie obowiązku realizacji prawomocnego wyroku TK przez wszystkie organy władzy publicznej,

- zasad naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop,
- obowiązku wypłaty wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop dla zainteresowanych funkcjonariuszy od dnia 19 października 2001 r.

Rozpatrując wniesione skargi emerytowanych funkcjonariuszy Policji na odmowę wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop, **sądy uchylają decyzje w/w organów, zarzucając im naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art.66 ust.2 i art. 190 ust. 4 Konstytucji RP oraz art. 115 a ustawy o Policji w związku z art. 9 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020r o szczególnych rozwiązaniach... poprzez ich błędną wykładnię w stopniu, który miał wpływ na wynik sprawy.**

Przez okres prawie 7 lat od czasu wydania omawianego wyroku TK, sądy administracyjne włącznie z Naczelnym Sądem Administracyjnym wydały tysiące orzeczeń w których jednoznacznie wskazywały na obowiązek wypłaty wyrównań ekwiwalentów za niewykorzystany urlop dla funkcjonariuszy policji zwolnionych ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r.

Na obowiązek realizacji wyroku TK syg. akt K 7/15 z dnia 30 października 2018 r. w tym oczywiście objęcie nim funkcjonariuszy zwolnionych w okresie od 19 października 2001 r. do 5 listopada 2018 r. poza sądami, środowiskiem prawniczym, wskazywały również inne organizacje i instytucje. Wystąpienia w tej sprawie do Ministra Spraw Wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji kierował m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policji, Związki Zawodowe Policjantów. Zmiany nie nastąpiły.

Do chwili obecnej Organy Policji nadal bezprawnie odmawiają policjantom zwolnionym przed dniem 6 listopada 2018 r. wypłaty wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Nadal wymuszają na policjantach podejmowania drogi sądowej celem wyegzekwowania należnych im praw majątkowych.

O ile można to było przyjąć *(to złe i nieprecyzyjne określenie)* w okresie sprawowania władzy przez rząd prawa i sprawiedliwości *(napisałem nazwę z małej litery, bo nie można honorować pisanie nazwy z dużej litery partii politycznej która idąc po władzę ze szczytnymi hasłami, łamała praworządność, naruszała Konstytucję RP, podzieliła społeczeństwo na dobre i złe (tu policjanci którzy odeszli przed 2018 r. - to źli policjanci i nawet wyrok TK nie daje im*

prawa od określonych świadczeń) i dbała o interesy „swoich ludzi”, to identyczny tok postępowania przez obecnie Organy Policji od szczebla powiatowego poprzez szczebel wojewódzki i centralny organ policji jakim jest Komendant Główny Policji szokuje.

Koalicja 15 Października szła do wyborów i je wygrała m.in. pod hasłem przywrócenia praworządności, przestrzegania prawa i odbudowy zaufania do rządu, organów władzy publicznej.

Niestety, w tym konkretnym przypadku te nadzieje się nie ziściły, organy policji nadal bezprawnie posługują się argumentacją „wypracowaną” przez pisowskich funkcjonariuszy państwowych odmawiając byłym funkcjonariuszom policji należnych im praw majątkowych, chociaż działania te naruszają prawa obywateli wynikające z Konstytucji RP oraz wskazywanego tu wielokrotnie wyroku TK i tysięcy wyroków sądów administracyjnych. Obywatele w swej większości popierali Koalicję 15 października manifestując m.in. z hasłem „KONSTYTUCJA”.

W tej sprawie jak się okazuje nawet zapisy KONSTYTUCJI nie są gwarantem realizacji przysługujących obywatelom praw. Organy Policji których zadaniem ustawowym jest m.in. ochrona praw obywateli, odmawiają im tych praw, za nic mając zapisy Konstytucji, wyrok TK, sens orzeczeń i uzasadnień sądów cywilnych, za nic Rzecznika Praw Obywatelskich, opinie autorytetów prawnych, i co jest najgorsze za nic mając prawa swoich byłych członków – funkcjonariuszy. W opinii środowiska policyjnego dalsze angażowanie sądów, marnowanie pieniędzy na działanie naruszające prawo, są delikatnie rzecz ujmując niezasadne.

W tej ostatniej sprawie, zachodzi pytanie czy spowodowanie obciążania budżetu państwa nieuzasadnionymi wydatkami, nie powinno pociągać za sobą odpowiedzialności materialnej osób, które pełniących funkcje organów władzy publicznej doprowadziły do ich bezzasadnego powstania i dalszego narastania (może komisja ds. deregulacji winna ten problem rozważyć).

Materialne „smutne” aspekty tego problemu:

- nie mające uzasadnienia merytorycznego, koszty ponoszone przez Skarb Państwa w całościowym procesie dochodzenie przez emerytowanych funkcjonariuszy policji swoich praw, wskutek niczym nie uzasadnionego negatywnego stanowiska Organów Policji wobec roszczeń policjantów zwolnionych ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r.,
- koszty społeczne związane z brakiem realizacji prawomocnego wyroku TK, brakiem poszanowania Konstytucji, utrata zaufania obywateli do organów władzy publicznej, niedotrzymywanie obietnic wyborczych w kontekście ”państwa prawa” i przestrzegania praw należnych obywatelom, naruszony interes społeczny,
- naliczane już i stale rosnące koszty odsetek ustawowych za zwłokę w realizacji wypłat wyrównań ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy.

I. Koszty w jednostkach Policji:

Jeżeli przyjąć, że z 70 tysięcy uprawnionych emerytowanych funkcjonariuszy tylko 50 tysięcy wystąpi z roszczeniami w sprawie ekwiwalentu za zaległe urlopy, to jednostki policji poniosą koszty osobowe i materiałowe związane z ich rozpatrzeniem i załatwieniem.

Każdy wniosek o wypłatę wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wpływający do jednostki policji, wymaga zarejestrowania, przekazania do Organu Policji lub wskazanych przez niego uprawnionych osób, czasu na jego rozpatrzenia, przygotowanie odpowiedzi, zużycia energii, papieru, toneru, poniesienia kosztów przesyłek, pism, decyzji organu itp. Należy zauważyć, że w przypadku odmowy realizacji roszczenia wnioskodawcy występują z odwołaniem do organu wyższej instancji i koszty się podwajają (liczba odwołań może sięgnąć kolejnych 50 tysięcy). Koszty materiałowe i osobowe ponoszone przy 100 tysiącach spraw praktycznie trudne do obliczenia, tym niemniej szczególnie skala zaangażowania czynnika ludzkiego bardzo duża. **Możemy to określić jako koszty materialne i społeczne ponoszone przez obywateli wskutek nierespektowania przez Organy Policji zapisów Konstytucji i wyroku TK.**

Realizacja wyroku TK sygn. akt K 7/15 z dnia 30 października 2018 r. w trybie i na zasadach określonych przez TK oraz sądy, pozwoliła by zaoszczędzić zbędnie poniesione i nadal ponoszone koszty materiałowe (przy trudnej sytuacji finansowej) oraz zagospodarować funkcjonariuszy i pracowników (przy brakach kadrowych) w realizację innych zadań służbowych.

II. Koszty w Sądach Cywilnych

1. W przypadku negatywnych decyzji policyjnych organów I i II instancji, do 50 tysięcy skarg może wpłynąć do Wojewódzkich Sądów Administracyjnych. Jeżeli Organy Policji nie zaaprobuje orzeczeń WSA (a tak się z reguły dzieje) i występują z kasacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego, to ilość spraw kierowanych do sądów podwaja się i może wzrosnąć do 100 tysięcy.

Analogicznie jak w jednostkach policji występuje konieczność poniesienia kosztów materiałowych i osobowych związanych z tzw. obsługą kancelaryjną 100 tysięcy skarg i kasacji. Koszty osobowe i materialne związane z przyjęciem skarg, kasacji, rejestracją i wydaniem i wysyłką orzeczeń trudne do policzenia, tym niemniej skala zaangażowania czynnika ludzkiego bardzo duża.

2. W przypadku sądów cywilnych możemy pokusić się o szacunkowe ustalenie kosztów osobowych związanych z uczestnictwem sędziów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych i Naczelnego Sądu Administracyjnego w rozpatrywaniu i orzekaniu w przypadku skarg wnoszonych przez byłych policjantów i kasacji wnoszonych przez Organy Policji.

Jeżeli każda sprawa odwołania i kasacji łącznie z wydaniem wyroku i jego uzasadnieniem jest rozpatrywana w 3 osobowym składzie sądu, a każdy z sędziów poświęci temu 4 godziny pracy (przyjęto ten wskaźnik dla uproszczenia) to na proces orzekania w 100 tysiącach spraw (w WSA i NSA łącznie) wymaga (odwołania w WSA – 50 000 skarg x 3 sędziów x 4 godziny, plus NSA 50 000 kasacji x 3 sędziów x 4 godziny) **150 000 dni pracy sędziów**. Przy przyjęciu, że przeciętne statystyczne (zaniżone mam nadzieję) wynagrodzenie brutto za 1 dzień pracy sędziego wynosi dla uproszczenia od 600

- do 800 złotych, to koszt ich pracy za 150 000 dni wyniesie ok (150 000 x 700 zł) **105 000 000 zł (sto pięć milionów złotych) dla uproszczenia 100 mln zł.**

W przypadku respektowania przez organy policji obowiązku przestrzegania zapisów Konstytucji RP i realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego sygn. akt K 7/15 bez zbędnej zwłoki na wniosek uprawnionego wnioskodawcy, w drodze realizacji prostych czynności materialno- technicznych (na co wskazywał TK i sądy cywilne) sądy administracyjne nie byłyby zmuszone orzekać dwuinstancyjnie a polski podatnik i Skarb Państwa nie ponosiłby kosztów ich funkcjonowania. Jednocześnie sędziowie zaangażowani w w/w procesy, mogliby orzekać w innych sprawach wnoszonych przez obywateli. O problemach związanych z dużym obłożeniem sądów sprawami do rozpatrzenia, nie trzeba nikogo przekonywać.

III. Odsetki ustawowe.

Do sądów powszechnych wpływają sprawy dotyczące pozwów w sprawie odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie wyrównania ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy.

Proces przyznawania i wypłaty wyrównań ekwiwalentów za niewykorzystany urlop głównie dla funkcjonariuszy zwolnionych ze służby przed 6 listopada 2018 r. (data wydania wyroku TK sygn. akt K 7/15) wobec obstrukcyjnych działań organów władzy publicznej oraz Organów Policji, prowadzących w konsekwencji do angażowania w ten proces dwuinstancyjnych organów sądów administracyjnych nie tylko dokonywany jest z naruszeniem konstytucyjnego obowiązku realizacji prawomocnego wyroku TK, ale skutkuje zwłoką w realizacji słusznych roszczeń byłych funkcjonariuszy policji.

Na Organach Policji spoczywał i spoczywa obowiązek działania zgodnego z art. 7 Konstytucji RP oraz 6 k.p.a., co winno się sprowadzić do prawidłowej wykładni art. 9 ust. 1 ustawy o wsparciu służb mundurowych i wypłaty funkcjonariuszowi Policji należnego wyrównania ekwiwalentu, niezwłocznie po złożeniu wniosku o wypłatę poprzez stosowną czynność materialno-techniczną.

Tymczasem działania Organów Policji były i są nastawione na celowe przedłużanie postępowania, pomimo wyraźnie wskazanego sposobu naliczenia wyrównania ekwiwalentu przez TK w wyroku z dnia 30 października 2018 r.

sygn. akt K 7/15, a także pomimo utrwalonego orzecznictwa sądowo administracyjnego (liczonego w tysiącach wyroków), również orzecznictwa w zakresie wykładni art. 9 ust. 1 ustawa o wsparciu służb mundurowych.

Wskazać należy, iż obecnie wypłaty wyrównań (oczywiście bez odsetek ustawowych za opóźnienie) odbywają się wyłącznie w oparciu o prawomocne wyroki sądów administracyjnych. Należy przy tym zauważyć, iż sądownictwo administracyjne w Polsce różni się od sądownictwa powszechnego (sądy rejonowe, sądy okręgowe, sądy apelacyjne). Sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę nad działalnością administracji publicznej. Powyższe oznacza, iż to na administracji publicznej (Organach Policji) spoczywa obowiązek podejmowania działań zgodnych z prawem, a zatem standardem w sprawach ekwiwalentowych powinna być wypłata przez Organy Policji wyrównania ekwiwalentu w trybie czynności

materialno-technicznej, a nie czekanie na wyczerpanie przez obywatela drogi sądowo administracyjnej. Tymczasem, Organy Policji za standard uznały konieczność wyczerpania przez byłego funkcjonariusza policji, wpierw drogi administracyjnej, a następnie sądowo administracyjnej. Podejmowanie tego rodzaju nieuczciwych praktyk jest znane w biznesie, jako tzw. "zatory płatnicze", czyli sytuację, gdzie zwykle duży przedsiębiorca celowo opóźnia się z płatnościami zwykle małym kontrahentom, mając świadomość trudności, jakie czekają małego kontrahentami w przypadku wystąpienia na drogę sądową (w szczególności konieczność wnoszenia opłaty sądowej oraz zwykle pomocy profesjonalnego pełnomocnika). Aby przeciwdziałać takim praktykom, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów aktualnie może nałożyć dotkliwą karę finansową na takiego przedsiębiorcę.

W przypadku Organów Policji brak takiego narzędzia prawnego, co powoduje, że Organy Policji „wykorzystują” wymiar sprawiedliwości do opóźniania konieczności dokonywania wypłat wyrównań ekwiwalentu. Organy Policji wolą czekać na uchylania przez sądy administracyjne wydanych wadliwych decyzji administracyjnych, byle tylko, nie musieć wypłacać "od razu" wszystkich roszczeń ekwiwalentowych. Jak wskazałem powyżej, Organy Policji dokonują wypłat tylko na podstawie prawomocnego wyroku, a średni czas rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowo administracyjnym trwa kilka lat.

Sprawa dotyczy istotnych z punktu widzenia praw jednostki zagadnień, obejmujących ochronę substytutu konstytucyjnego prawa do urlopu w postaci ekwiwalentu – tj. art. 66 ust. 2 Konstytucji RP. Stronie powodowej trudno zrozumieć postawę Organów Policji, konsekwentnie bezprawnie odmawiających

prawa do wyrównania ekwiwalentu za urlop wobec tysięcy byłych funkcjonariuszy policji, którzy znaczną część swojego życia zawodowego poświęcili dla swojego kraju, niejednokrotnie narażając swoje zdrowie i życie. Ponadto zatrważające dla strony powodowej jest również to, że działania te dotyczą organów państwowych, które z definicji powinny stać na straży prawa, a nadto podejmowane są z pełną premedytacją wbrew prawu. Z punktu widzenia zasady legalizmu, jaką są związane Organy Policji nie sposób wytłumaczyć panującej obecnie sytuacji, gdzie z jednej strony Organy Policji niektórym byłym funkcjonariuszom policji wypłacają wyrównania ekwiwalentu (tym, którzy posiadają prawomocne wyroki sądowo administracyjne), a z drugiej w dalszym ciągu toczą spory prawne z pozostałą grupą byłych funkcjonariuszy policji (tym, którzy nie posiadają jeszcze prawomocnych wyroków sądowo administracyjnych). Tym samym, aktualnie Organy Policji na podstawie takiego samego stanu prawnego, podejmują wewnętrznie sprzeczne działania, co stanowi jaskrawy przykład rażącego naruszenia zasady legalizmu.

Wreszcie, w niniejszej sprawie zastosowanie winna znaleźć zasada „*nemo potest commodum capere de iniuria sua propria*” – „nikt nie może czerpać korzyści z własnego bezprawia oraz zasada „*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*” – „powołujący się na własny występki nie będzie wysłuchany”. Podejmowane przez Organy Policji działania, polegające na wydaniu wadliwej decyzji administracyjnej, a następnie podtrzymywanie błędnego stanowiska w całym postępowaniu sądowo administracyjnym (pomimo ugruntowanego orzecznictwa sądowo administracyjnego, wskazującego na przyjętą przez Organy Policji wadliwą wykładnię prawa), powinno zostać ocenione, jako działanie nieuczciwe, nadużycie prawa procesowego, a nawet swoistego rodzaju nadużycie „wymiaru sprawiedliwości”. Organom Policji można przypisać naruszenie podstawowych zasad postępowania administracyjnego, tj. zasady legalizmu (art. 6 k.p.a.), zasady praworządności (art. 7 k.p.a.) oraz zasady zaufania do władzy (art. 8 k.p.a.). Całokształt okoliczności sprawy powoduje, iż powoływanie się przez Organy Policji na zarzut przedawnienia, po latach przekonywania powodów, iż wyrównanie ekwiwalentu się nie należy jest jaskrawym przykładem działania sprzecznego z zasadami współżycia społecznego.

Za przypisaniem Organom Policji nadużycia prawa podmiotowego przemawia również orzecznictwo sądowe. Przykładowo można wskazać na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2020 roku sygn. akt I CSK 829/19, zgodnie z którym: „W sytuacjach, w których postępowanie

administracyjne zostało zakończone po upływie terminu przedawnienia, możliwe jest in casu zastosowanie art. 5 KC w razie podniesienia zarzutu przedawnienia roszczenia przez podmiot odpowiedzialny”, czy też wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 czerwca 2019 roku sygn. akt VI ACa 133/18, gdzie wskazano iż: „O sprzeczności zarzutu przedawnienia z zasadami współzycia społecznego można mówić wówczas jedynie, gdy dłużnik w istotny sposób przyczynił się do tego, że do przedawnienia doszło, np. uniemożliwiając lub utrudniając wierzycielowi dochodzenie roszczeń, wprowadzając go w błąd co do istnienia czy wymagalności roszczenia, albo podejmując starania, by uśpić czujność uprawnionego”. Podnieść również należy, iż na specyficzną relację pomiędzy jednostką a państwem, przebiegającą zarówno w sferze imperium, jak i dominium zwracał uwagę Sąd Najwyższy nakazując szczególną wnikliwość przy dokonywaniu oceny zarzutu przedawnienia podnoszonego przez Skarb Państwa. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2022 roku sygn. akt II CSKP 605/22 wskazano, iż: „Sytuacje, w których podstawą przedawnionego roszczenia są relacje między Państwem a jednostką, powstałe w następstwie bezprawnego władczego działania organów władzy publicznej, powinny podlegać wnikliwej ocenie z punktu widzenia zgodności zarzutu przedawnienia podnoszonego przez Skarb Państwa z zasadami współzycia społecznego”.

Jeżeli przyjąć, że przeciętne wyrównanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wynosi ok. 3000-6000 zł, to przy 7 letnim okresie zwłoki odsetki ustawowe w jednostkowej sprawie mogą wynieść ok. 3000 zł. W przypadku gdy o odsetki wystąpi ok 20-30% z liczby 70000 byłych funkcjonariuszy uprawnionych do otrzymania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop i przy przyjęciu przeciętnej kwoty odsetek w przedziale 3000-6000 złotych, to koszt poniesiony przez Skarb Państwa wyniesie 20 000 uprawnionych x 3000 - 6000 zł = **od 60 000 000 do 120 000 000 złotych.**

Globalna wielkość odsetek może jeszcze wzrosnąć, gdyż Organy Policji kontynuując taktykę spychologii w kierunku rozpatrywania i rozstrzygania spraw przez sądy administracyjne, spowodują w efekcie wydłużenie czas ich realizacji do 10 i więcej lat. Skutkiem tego będzie wzrost należnych odsetek ustawowych do kwot znacznie przewyższających należność główną.

Podsumowując całokształt materialnego aspektu niekostytucyjnego działania Organów Policji możemy z całą stanowczością stwierdzić, że policzalne koszty osobowe i należne odsetki ustawowe mogą w znaczny sposób przekroczyć wartość należnych wyrównań ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy.

Nie należy zapominać o niepoliczonych dużych kosztach osobowych i materiałowych związanych z obsługą całokształtu spraw w jednostkach policji i sądach.

Do tego dochodzi jeszcze aspekt społeczny w postaci zbędnego obciążania Organów Policji i sądów sprawami które winny być załatwiane poprzez wykonanie prostych czynności materialno-technicznych. Realizacja spraw zgodnie w wyrokiem i w sposób wskazany przez Trybunał Konstytucyjny i masowe orzecznictwo sądów administracyjnych umożliwiłaby tym instytucjom na zrealizowanie na rzecz obywateli tysięcy a może dziesiątek tysięcy innych ważnych dla nich spraw.

Reasumpcja :

Kto w Rzeczypospolitej Polskiej może nakazać (pytanie czy musi nakazywać) organom władzy publicznej stosowanie się do zapisów Konstytucji RP, wykonywanie prawomocnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, przestrzeganie praw obywateli RP oraz zakaze podejmowania działań skutkujących bezzasadnym wydatkowaniem setek milionów złotych z budżetu państwa, budżetu powstałego z naszych podatków.